

Ärakiri
Ärisaladused on välja jäetud

OTSUS

31.08.2009.a nr 5.1-5/09-0038

Koondumisele nr 13/2009 Amserv Auto AS/AS Valoor ja Elke Grupi AS/Mustakivi Auto AS loa andmine

Koondumine

19.08.2009.a esitas Amserv Auto AS ja Elke Grupi AS lepinguline esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 14.08.2009.a sõlmitud aktsiate vahetuslepingu ja sellega seonduvate kokkulepete tulemusena omandab Amserv Auto AS (edaspidi Amserv Auto) 100% AS Valoor (edaspidi Valoor) aktsiatest ja Elke Grupi AS (edaspidi Elke) 100% Mustakivi Auto AS (edaspidi Mustakivi Auto) aktsiatest. Mõlemad omandatavad ettevõtjad, nii Valoor kui Mustakivi Auto, olid koondumise eelselt Amserv Auto ja Elke ühise valitseva mõju all olevad ettevõtjad. Tehingu tulemusena omandab Amserv Auto valitseva mõju Valoori üle ning Elke Mustakivi Auto üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lõike 4 tähenduses. Koondumine viiakse läbi KonkS § 19 lõike 1 punktis 2 kirjeldatud viisil, mille puhul üks ettevõtja omandab valitseva mõju teise ettevõtja või tema osa üle.

Konkurentsiamet avaldas 24.08.2009.a Amserv Auto/Valoor ja Elke/Mustakivi Auto koondumise teate saamise kohta teate väljaandes „Ametlikud Teadaanded“. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaline ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa üle, ja KonkS § 20 punkti 4 järgi ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks Amserv Auto ja Valoor ning Elke ja Mustakivi Auto.

Amserv Auto (registrikood 10000018) on Toyota ametlik müügiesindus, remondi- ja hoolduskeskus. Amserv Auto kuulub Amserv Grupi AS kontserni, mis koondab autode müügi ja teenindusega tegelevaid ettevõtjaid. Kontserni ettevõtjad tegelevad põhiliselt Toyota, Lexuse, Opele, Hyundai ja Chevrolet automarkide müügi ja hooldusega. Lisaks uutele sõidukitele müüakse erinevat marki kasutatud autosid. Peale Amserv Auto kuulusid 2008.a kontserni Ascar Tallinn AS, Amserv Pärnu AS (tegevus lõpetatud 12.08.2009), Amserv Paide AS (tegevus lõpetatud 08.05.2009), Ascar Pärnu AS (tegevus lõpetatud 28.04.2009), Korea Auto AS, kaks tütar-ettevõtjat Lätis. Lisaks eelnevale oli Amserv Grupi AS-l 50%-line osalus Mustakivi Autos ning Unelmauto AS-s ning Amserv Autol 49,5%-line osalus Valooris.

Valoor (registrikood 10084044) tegeleb Toyota ja teiste sõidukite ning nende lisaseadmete ja varuosade ning kasutatud autode müügiga, samuti sõidukite remondi- ja hooldusega. Valoor on koondumise eelselt Elke ja Amserv Auto ühine ettevõtja.

Elke (registrikood 10064981) kontserni kuuluvad ettevõtjad tegelevad Toyota, Hyundai, Suzuki, Seat, Lexus, Isuzu ja Citroen sõidukite müügi ja hooldusega, samuti kasutatud autode müügiga. Elke gruppi kuuluvad Elke Auto AS, Elke Investeeringute AS, Topauto AS, AS Topauto Tartu, OÜ Topauto Pärnu, Topauto Rakvere OÜ, Elke Autorendi AS, AS HAT-Auto, OÜ MDM Auto. Elkel on Amserv Autoga ühine ettevõtja Valoor, Amserv Grupi AS-ga ühised ettevõtjad Mustakivi Auto ja Unelmauto AS. Lisaks on Elkel kolm tütarettvõtjat Leedus ja kolm sidusettevõtjat Lätis.

Mustakivi Auto (registrikood 11271015) tegeleb Toyota sõidukite ning nende varuosade müügiga, nimetatud marki autode remondi- ja hooldusega, samuti kasutatud autode müügiga. Mustakivi Auto on koondumise eelselt Elke ja Amserv Grupi AS ühine ettevõtja.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

Amserv Grupi AS 2008.a majandusaasta käive Eestis oli 1,08 miljardit krooni ja Valoori käive 139,2 miljonit krooni.

Elke kontserni 2008.a majandusaasta käive Eestis oli 1,28 miljardit krooni ja Mustakivi Auto käive 126,9 miljonit krooni.

Seega kuulub Amserv Auto/Valoor ja Elke/Mustakivi Auto koondumine KonKS § 21 lg 1 kohaselt Konkurentsiameti poolt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutusomaduste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muuhulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Kõik koondumise osalised tegelevad alljärgnevate kaupade ja teenuste müügiga:

- uute sõiduautode ja tarbesõidukite, nende varuosade ja tarvikute jaemüük;
- hooldus- ja remonditeenuste osutamine;
- kasutatud autode jaemüük.

Euroopa Komisjon on oma varasemas praktikas määratlenud eraldi sõiduautode tootmise, hulgimüügi ja jaemüügi kaubaturud, samuti kasutatud autode jaemüügi, eristamata seejuures erinevate kaubamärkidega sõiduautode jaemüüki (COMP/M.2832 General Motors/Daewoo Motors jt).

Arvestades Euroopa Komisjoni praktikat ja Konkurentsiameti varasemaid otsuseid (08.01.2009.a nr 5.1-5/09-0001 Ascar Tallinn AS ja AS Korea Auto jt) on käesoleva koondumise puhul kaubaturud piiritletud järgnevalt:

- uute sõiduautode ja tarbesõidukite (pick up, kaubikud jt) jaemüük;
- kasutatud autode jaemüük;
- sõidukite hooldus- ja remonditeenuste osutamine.

Kaubaturgude geograafiline ulatus on Eesti territoorium.

Kõik koondumise osalised tegutsevad kõigil eelnimetatud kaubaturgudel.

Amserv Grupi AS kontserni kuuluvad ettevõtjad müüvad Chevrolet, Lexus, Opel, Hyundai ja Toyota sõiduautosid ning Opel, Hyundai ja Toyota tarbesõidukeid, Elke kontserni kuuluvad ettevõtjad müüvad Toyota, Lexus, Hyundai, Seat, Suzuki sõiduautosid ning Toyota ja Isuzu tarbesõidukeid. Valoor ja Mustakivi Auto müüvad samuti Toyota ja Lexus sõiduautosid ning Toyota tarbesõidukeid.

Kõik koondumise osalised tegutsevad ka kasutatud autode jaemüügi kaubaturul, samuti sõidukite hooldus- ja remonditeenuste osutamise kaubaturul.

Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonKS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul on tegemist kaubaturgude horisontaalse kattuvusega, kuna osalised tegutsevad ühtedel ja samadel kaubaturgudel.

Eesti Autode Müügi- ja Teenindustevõtete Liidu (AMTEL) poolt esitatud 2008.a koondandmete põhjal, mis kajastavad Eestis müüdnud uute sõiduautode ja tarbesõidukite mahtusid (Eestis müüdi 2008.a 24 335 sõiduautot ja 4 118 tarbesõidukit), on koondumise osaliste tehingujärgsed ühised turuosad alljärgnevad (%):

Koondumise osalised	Müüdnud uute autode turuosa (sõiduautod ja tarbesõidukid kokku)	Müüdnud uute sõiduautode turuosa
Amserv Grupi AS	[5-10]	[5-10]
Valoor	[0-5]	[0-5]
Ühine turuosa kokku:	[10-20]	[10-20]
Elke	[10-20]	[10-20]
Mustakivi Auto	[10-20]	[10-20]
Ühine turuosa kokku:	[10-20]	[10-20]

Koondumise osaliste peamised konkurendid on Veho Eesti OÜ (Citroen), Honda Motor Europe Ltd Eesti filiaal (Honda), OÜ Inchcape Motors Estonia (Mazda, Jaguar), AS Auto 100 (Skoda), AS Saksa Auto (Volkswagen) jt.

Koondumise teate esitaja on hinnanud sõidukite hoolduse ja remonditeenuste (s.o. uute autode regulaarne hooldus, remonttööd, mis tulenevad liiklusõnnetustest, muud hooldustööd ja tarvikute müük) kaubaturu mahuks Eestis ligikaudu 4,1 miljardit krooni. Amserv Grupi AS/Valoor ning Elke/Mustakivi Auto ühised turuosad sellel kaubaturul on mõlemal juhul alla 10%.

Kasutatud sõiduautode jaemüügiga tegeleb Eestis väga suur hulk erinevaid äriühinguid. Koondumise osalistele on kasutatud autode müük ainult uute autode müüki toetav tegevus, sest nende ärikontseptsioon on kasutatud autode müügile spetsialiseerunud ettevõtjatest erinev. Amserv Grupi AS/Valoor ja Elke/Mustakivi Auto turuosad sellel kaubaturul ei ole märkimisväärsed.

Arvestades eeltoodut, ei teki käesoleva koondumise tulemusel ühelgi kaubaturul horisontaalselt mõjutatud kaubaturge majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.juuli 2006.a tähenduses, kus koondumise osaliste ühine turuosa oleks üle 15%. Seega ei mõjuta koondumine uute sõiduautode ja tarbesõidukite, kasutatud autode ega sõidukite hoolduse ja remondi kaubaturge. Aktsiate vahetuslepingu kohaselt muutuvad endised ühise valitseva mõju all olnud Valoor ja Mustakivi Auto vastavalt Amserv Auto ja Elke tütarettevõtjateks, mis ei suurenda kummagi turuosa märkimisväärselt, kuna omandatavate ettevõtjate turuosad on võrdsed. Tehing ei muuda oluliselt kaubaturu struktuuri, mida iseloomustab suur konkurents. Koondumine ei too kaasa märkimisväärsed muutusi konkurentsiolukorras, kuna tehingu tulemusena ei vähene turul tegutsevate ettevõtjate arv. Amserv Auto ning Elke tehingujärgne positsioon ei võimalda tegutseda kõnealustel kaubaturgudel arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Koondumine ei tekita ega tugevda uute ning kasutatud sõiduautode ega tarbesõidukite jaemüügi, samuti nende hoolduse ja remondi kaubaturgudel turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses, mistõttu ei esine KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Amserv Auto AS ja AS Valoor ning Elke Grupi AS ja Mustakivi Auto AS koondumisele

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Margus Kasepalu
Peadirektori asetäitja – sideteenistuse juhataja